

De socialisten en de revolutie

In hun laag schimptblad *De Vrije Kiezer*, en in een door hen rondgestrooiden catechismus, zeggen de dompers het volgende :

« De socialisten willen alles met geweld omverwerpen en zij onderhouden de ellende der werklieden om hen te verbitteren en tot opstand te kunnen opjagen. » Zooveel woorden, zooveel leugens!

Indien wij nu alles met geweld wilden omverwerpen, zouden wij dan zoofatig en zoo hardnekkig voor het algemeen kiesrecht hebben gestreden?

Hoognaamd niet.

Door het algemeen kiesrecht kan de werkmans zijn invloed op de regeering doen gelden, betere wetten doen stemmen, zijn loon doen verbeteren, zijn leven verzachten, zijn ouden dag verzekeren en al de rampen uitroeien, die het hart van den werkmans zoo erg verbitteren.

Wij strecken altijd voor het algemeen stemrecht, om ons land te bevrijden van een revolutie, die uitbreken zal als de werklieden geen steun van de regeering ontvangen in hun diepen nood.

Maar juist de dompers, die, als knechten der rijken, het drievoudig stemrecht hebben toegejuicht, zij voeren tot revolutie.

Indersdaad. De dubbele en driedubbele stem, die de rijke menschen en geleerde burgers hebben, zullen de werklieden en boerenknechten altijd in de minderheid stellen.

Zij zullen nooit de meerderheid in de Kamer kunnen worden en nooit door de macht der wet hun lot kunnen verbeteren.

Door de toenemende crisissen, machien en werkeloosheid zal dit lot altijd verslechteren, en de arme sukkels, van alles beroofd, zullen hebben te kiezen tusschen zich te laten verhongeren, de zelfmoord in massa of de revolutie.

Het zijn dus de ikzuchtige rijken en hunne laffe handlangers, de dompers, die door het schandelijk drievoudig stemrecht, de werklieden tot de revolutie dwingen, en zij zijn dan nog zoo schijnheilich en slecht van ons hun verraderswerk aan te wijzen.

De dompers zeggen ook dat wij gaarne de armoede zien toenemen.

Kan men nog schandelijker liegen?

Maar moesten wij de armoede willen zien toenemen, allons zegt, zouden wij dan zooveel tijd verspijd en zooveel strijd geleverd hebben, voor de uitbreiding onzer samenwerkende maatschappijen?

Niemand zal loochenen dat wij door onze samenwerkende bakkerij, apotheken en kolenhandel, enz., de prijzen der waren hebben doen verminderen en dus de armoede der werklieden hebben doen dalen in plaats van haar te doen stijgen.

En 't zijn diezelfde leugenaars, diezelfde schobbenjakken, welke nu samenwerkende bakkerij maarna d' onze oprichte om de werklieden te verdeelen, die nu komen zeggen dat wij de armoede in de hand werken.

En zeggen dat zulke schandelijke leugenaars gedurig het woord god en godsdienst in den mond hebben en blauw en lauw in de kerken zitten.

Dit zal de arbeiders overtuigen dat zij niets van hunnen godsdienst gelooven en elke verstandige werkmans zal tegen die schaamteloze leugenaars stemmen.

WEG MET DE UITHONGERAARS

PRIJZEN DER LEVENSMIDDELEN IN

Frankrijk	Belgie
met hooge inkomrechten	zonder rechten
Brood fr. 0,53 p. k.	Beste brood van Vooruit p. kilo fr. 0,19
Boter fr. 3,50 id.	fr. 2,50 à 2,80
Koffie fr. 3,00 à 3,40 id.	fr. 2,80 à 3,20

Wij zien in de boeken der samenwerkende maatschappij *Vooruit* dat elke familie, d' eene door d' andere, 11 brooden per week neemt.

Worden de rechten op de levensmiddelen ingevoerd, gelijk de rijke luiethoelieke grondeigenaars het willen, dan zal het brood opslaan van fr. 0,19 op fr. 0,33 per kilo of fr. 0,14 per kilo.

Aan 11 brooden in de week maakt fr. 1,54 dat d' eene werkersfamilie door d' andere, wekelijks meer voor dezelfde kilotjes brood zal moeten betalen; voegt daarbij den of s ag op boter, suikerij en andere levensmiddelen en gij ziet dat de triomf der katholieken ons

wekelijks minstens 2 frank uit den zak zal trommelen, ten voordeele der rijke grondeigenaars, die wij te Gent en in andere groote steden, hunne nutteloozheid op den Kouter, in concerten, bals enz., zien ten toon spreiden.

Deze nieuwe diefstal op het loon der armen gepleegd wordt verschrikkelijk als men weet dat uit de statistieken blijkt, dat de sterfte onder de werklieden klimt en daalt met den prijs der levensmiddelen.

De werklieden zijn zoo uitgeput door ontbering, dat hun leven als aan een zijden draadje hangt en bij 't minste dat de armoede toeneemt, bezwijken de zwaksten onder ons: de kinderen, vrouwen en grijsaards.

En terwijl wij, de scheppers van alles, de kerkhoven vullen met de lijken onzer teergeliefden, vullen eenige rijke luiethoelieke goudkoffers met de millioenen op onzen honger gestolen.

Weg met de uithongeraars!

Weg met de katholieken!

Stemt voor de socialisten!

DE KLEINE BURGERS

EN DE

Samenwerkende Maatschappijen

In een blauw omzendbriefje, uitgaande van eenige zoogezegde kleine handelaars en burgers, maar waarlijk van de chefs der liberale partij, wordt gij opgemaakt tegen de socialistten te kiezen, omdat wij samenwerkende Maatschappijen hebben gesticht.

Beleefd verzoeken wij u het volgende aandachtig en zonder vooroordeel te lezen en dan een besluit te nemen.

De samenwerkende bakkerij, waaruit de Maatschappij *Vooruit* is ontsproten, werd in 1873 door eenige wevers gesticht om goedkoop brood te hebben.

Het brood kostte dan 20 centen en zelfs meer den kilo, en de wevers wonnen 15, 16, 17 franks per week.

Hun nood was groot en in plaats van te stelen of te bedelen, kwamen zij, na twaalf uren aan het weefgetouw te hebben gestaan, tot een stuk in den nacht in zitting om door de samenwerking het brood, hun hoofdvoedsel, eenige centiemmen per kilo goedkoop te hebben.

Elke verstandige mensch zal moeten bekennen, dat de daad der wevers schoon en moedig was.

De nood was dus de moeder der samenwerking.

En waarvan hadden zij nood? Werkten zij niet genoeg met 12 uren per dag? konden zij sparen als zij 16 fr. per week wonnen en 't brood 20 centiemmen kostte?

Hun nood was groot, omdat zij door hunne fabriekanten te weinig, veel te weinig werden betaald.

Ziet, al de wevers zijn arm gebleven, ja armer geworden, en middelerwijl zijn de fabriekanten zóó verrijkt dat elkeen het weet en ziet.

Geen jaar ging voorbij of de wevers gingen in strijd voor beter loon of tegen nieuwen aftrok.

Van 1857 te beginnen is hun leven een echte tocht naar den Calvarieberg geweest, langs een weg vol dagelijksch zwoegen, diepen nood en dagen, maanden, jaren gevang voor velen hunner.

De fabriekanten bestolen hen, de regeering joeg hen op met hare politie, gendarmen en rechters en gij, kleine burgers, wat deedt gij?

De braafsten onder u lieten begaan, kloegen achter hunnen toog met de werk-vrouwen over den slechten tijd, gaven al eens wat krediet of al een almoes, maar zij deden niets, neen niets, om de wevers te verlossen van de afschuwelijke uitbuiting, waarvan zij het slachtoffer waren.

En binst waren de slechtsten onder u, in de herbergen, in de cafés aan 't schimpen op die malkontenten, deelden hunne verachting voor het fabriekvolk aan de ambachtslieden mede en waren gelukkig in de jaren '60, tijdens de werkstaking der Grasfabriek, aan het fabriekcrapuul eens als burgerwacht te laten zien dat men er al gauw kort spel zou mede gemaakt hebben.

Toen de wevers met de spinners en eenige ambachtslieden, die zich bij hen hadden aangesloten, de rechtvaardige beweging voor algemeen stemrecht aangingen, dan lieten de burgers — op enkel uitzonderingen na — de werklieden weer

alleen. Ja, zij kozen altijd voor de rijke liberalen en rijke katholieken, die zich hardnekkig tegen het kiesrecht der armen verzetten.

De wevers en ambachtslieden verkropten hun spijt, verdroegen hun leed, maar vereterkten hunne rangen en breidden hunne bakkerij uit.

Door de rijken bestolen, door de kleine burgers alleen gelaten, rekenden zij maar op zich zelf en vonden in zich zelf het geloof, de kracht, het verstand om die reusachtige samenwerkende maatschappij tot stand te brengen, waarvan de kleine burgers nu schrikken.

En wat doen de kleine burgers nu? Zij blijven nog altijd aan den riem hangen der rijken en schimpen op de armen.

Terwijl de armen, die op zich zelf steunden, eene macht zijn geworden zóó groot, dat koningen, rijken en paus er van schrikken, zijn te Gent, in Belgie, over heel de wereld de kleine burgers, die altijd aan den sleep der rijken hingen, niettemin: eene klasse zonder macht, eene klasse zonder toekomst.

Kleine Burgers!

In de hoop zelf eens rijk te worden, hebt gij altijd de rijken gediend en de armen verstooten.

Toen in 1892 de progressisten zich voor de Constituante voorstelden, gaaf gij hun 250 stemmen.

Het waren heeren, rijker als de meesten uwer, die de armen een beetje recht wilden verschaffen en gij, die voor de meerderheid reeds benepen zat in de kas, gij verstootte hen ook.

Toen de algemeene werkstaking uitbrak, eenige dagen duurde en u tot wat verlet verplichtte, waren velen van u reeds vol haat en gered te schieten in de werklieden, omdat zij den honger troseerden voor een natuurlijk, voor een menschenrecht, waarnaar zij reeds 60 jaren lang wachtten.

En dit alles tot meerdere eere en glorie der rijken.

En hoe hebben die brave rijken menschen u beloond, die voor hen de werklieden verstoof, welke u door hunne cliënteel laten leven?

Hebben de rijke heeren daarvoor gelaten hunne groote bazars en confectiehuizen op te richten, die u met dozijnen zoo arm maken als wij?

Hebben zij gelaten de kleine bazen, fabriekanten en nijveraars door hunne groote fabrieken te ruïneren, telkens zij er de gelegenheid toe hadden?

Hebben zij, als bankiers, gelaten u het krediet af te snijden, als uwe toestand zeer moeilijk werd?

Hebben zij gelaten hunne prachtige kleederen, waar nog iets aan te verdienen is, naar Brussel, naar Parijs te gaan kopen en u de prullen en de lapperijen te laten?

Hebben zij u zelfs vrij gelaten in uwe denkwijze?

Neen, zij hebben uwe klasse verarmd, en verscheidene uwer handelstakken geruïneerd; zij hebben u nooit in hunne kringen geduld, want gij stinkt al zoo erg als de werklieden voor die propere lui; en op den hoop toe hebben zij onder bedreiging hunnen klant te verliezen, u het mes op de keel gezet, en hun stembriefje in uwe hand gestopt!

Zij hebben nog meer gedaan.

Zoodra de werklieden, door hunne coöperatiën en werklieden-partij, eene macht waren geworden, hebben zij, de rijken, coöperaties gesticht en liberale en katholieke grooten, allen om 't meest hebben medegeholpen haar groot te brengen.

De omzendbrieven van *Volksbelang* werden uitgedeeld zoo wel bij den katholieken Casier als bij den liberalen Coster-Rousseau, en in plaats dat gij, kleine burgers, u met hand en tand, tegen die nieuwe coöperatie verzetted, zijt gij er met honderden lid van geworden.

Ah, wij doodarme sukkels, zouden geene coöperatie mogen stichten. Gij misjont ons de voordeelen die wij er door behalen, en gij zijt zoo dom en zoo blind, aan den bakker de centen te misjonnen, die hij op uw brood wint, want honderden winkeliers koopen hun brood in *Volksbelang* en hebben hunnen bakker opgezegd.

En dit alles door kleingeestigheid, door slecht berekend belang en door haat tegen het socialisme.

Wij zouden tevreden zijn, wildet gij voor ons stemmen en onzen triomf verzekeren, maar wij willen de logieke gevolgtrekking onzer beginselen niet verduiken om uwe stemmen te winnen.

Wij zijn er voor van de kleine winkeltjes te vervangen door de groote stedelijke magazijnen, bestuurd ten voordeele van allen, door de afgevaardigden, gekozen door alle meerderjarige stedelingen.

Dit zou de kosten van den ruildienst veel verminderen en voor u zou er een leven van vrijheid en genot opdagen, dat gij nu niet bezit.

Het leven van de winkeliers is geëff

leven. De man of zijne vrouw, beiden soms, als zij iets te doen hebben, hebben nooit gedaan.

's Morgens vroeg open, 's avonds laat sluiten, week uit week in, zondag en kermis, altijd om geen cent te missen.

Elk in d' oogen zien, zijn eigen gedacht verzwijgen, veel verdragen van anderen en niemand beknijselen.

De ongelukkigste, dwaaste gesprekken voeren zij heel den dag door, zonder eene gelegenheid te hebben een beetje een hooge vlucht te nemen en, als zij eens vrij zijn moeten zij zich gedragen naar hunnen stand, nederig voor de rijken en hoogmoedig voor de armen.

Dit besaan doodt alle hooge geestesleven, belet elke vlucht van het verstand en de socialistische inrichting des ruils ware eene ware verlossing voor de kleine burgers.

Door de wet die men zelf maakt, het b staan verzekerd; door de reglementen, die men weer zelf maakt, den arbeid geregeld, de rust geschikt voldoende om wezenlijk mensch te zijn; niemand in de oogen moeten zien omdat men mede-eigenaar en medebestuurder van alles zijnde, lager als niemand maar zoo hoog als allen staat.

Dit leven zal de socialistische samenleving waarborgen als wij triomfeeren.

Verliest de arbeidende klasse in haren strijd tegen het kapitalisme, dank zij de ongerijmde medehulp der kleine burgers, dan komt weldra de tijd dat er maar twee klassen meer bestaan: heele rijken en dood armen, en in 't midden, of liever een sportje hooger dan de armen, de lieden die de armen in bedwang moeten houden, iets als onze tegenwoordige gendarmen en gevangenebewaarders.

Kleine Burgers,

Kiest, met de rijken meeloopen is de verdwijning uwer klasse en uwe terugwerping in den slavenstand, waaruit gij zijt gesproten.

De socialistten helpen is de menschheid en u ook van het juk der grooten verlossen en de wereld eindelijk goed ingericht zien, bestuurd door allen ten voordeele van allen.

Nieuwe Kiezers!

Door wie verkreegt gij het stemrecht? Door de liberalen? In de Kamer hebben de doktrinairen uw stemrecht altijd bestreden.

Zij hebben noch te Gent, noch elders geen enkele meeting voor het algemeen stemrecht gehouden, geen enkel schritt er voor uitgegeven.

Zij waren radikaal vijandig.

En de katholieken? Die hebben het algemeen stemrecht overal hardnekkig bestreden, gespot met zijne verdedigers en doen moorden in de werklieden die voor hun recht manifesteerden, te Antwerpen, te Roux, te Bergen en elders.

De twee rijkemenschen partijen hebben gedwongen toegegeven aan den schrik, door de algemeene werkstaking verwekt.

De liberale werklieden en katholieke werklieden loopen met de rijke schoelien mee en zijn dus medeplichtig in den strijd die zij tegen het algemeen stemrecht hebben gevoerd.

De socialistten alleen leden en strecken voor uw kiesrecht. Zij alleen willen dus de regeering der werklieden. Zij alleen verdienen dus uw vertrouwen.

STEMT VOOR DE SOCIALISTEN!

DE B

BURGH

Den 30 M
rale Kamer,
ter Graux, d

Rechten op de
Niet gefabrike
Gefabrikeerde
Cacao,
Brandewijn v
roo liters
Gekristaliseerd

De katho
en brand ge
belastingen
1884, aan
stemden de
ringen van

1. Op den
6005 duizend f
2. Nieuwe
voor twee mill
3. Inkomre
millioenen frank
4. Vergunni
dat ook vier m

Te samen
nieuwe bela
danken aan
lioen voor d

En aan
menschenpa
nen gedaan?
Zij hebben

Vermeerdering
pensioenen
nog missen
Vermeerdering
darmen
Inrichting van
bouw-, ber
kunstonderv
Inrichting van
zeedienst te
Oostende e
Vermeerdering
ten te betat
het klimm
's lands sch

Zoo van
nieuwe bela
niets gegev
boer.

De 400 du
bouw- en
voor een dee
burgers goe
bouwingen
raars te gev

Eenige du
een millioe
gegaan aan
den en ge
grootte over
bollen.

En al de
hunne knee
900 duiz
gendarmen

570 duiz
nieuwen zee
waar de r
alleen van
vende paleis

11 1/2 m
die voor
vadsigaard

ons de oore
Werklied
nu hoe de
uwe zuur
't is gij die

Stemt d
katholieke
dan met de
de rijke nie